

Sygn. akt:I C 254/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Hajduk

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2022 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko (...) z siedzibą w W.

o zapłatę i ustalenie

1. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda J. W. kwotę 28.280zł (dwadzieścia osiem tysięcy dwieście osiemdziesiąt złotych)- z następującymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

-od kwoty 28.000zł (dwadzieścia osiem tysięcy złotych) od dnia 30.01.2019r.

-od kwoty 280zł (dwieście osiemdziesiąt złotych) od dnia 21.09.2019r.

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala

3. odstępuje od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego,

4. nakazuje pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwoty 3.301,37zł (trzy tysiące trzysta jeden złotych 37/100) tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych

SSO Wojciech Hajduk

IC 254/19 UZASANIENIE

W ostatecznie sprecyzowanym żądaniu powód J. W. domagał się zasądzenia od pozwanego (...), kwoty 100.000zł zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30.01.2019r, kwoty 350zł tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku z dnia 18.01.2018r. (pозew i pismo powoda z 21.08.2019 k-92). Uzasadził, że w dniu 18 stycznia 2018 r. około godziny 12:00 wychodził z Oddziału (...) przy w Z.. Poślizgnął się na mokrych schodach, upadł i doznał urazu kręgosłupa lędźwiowego, który pogłębił jego dotychczasowe schorzenia. Schody są wyłożone terakotą, a przez to bardzo śliskie. Dodatkowo, schody były mokre i w żaden sposób niezabezpieczone. Niezwłocznie zgłosił wypadek pracownikom banku oraz zawnioskował o zabezpieczenie monitoringu. Od kilku lat leczy się w związku ze schorzeniami kręgosłupa lędźwiowego. W dniu 25.10.2017 r. przeszedł zabieg implantacji ekspandera (...)i stabilizacji międzywyrostkowej L3/L4. Powyższy zabieg miał na celu poprawę stanu zdrowia powoda, która została faktycznie osiągnięta. Na skutek wypadku z dnia 18

stycznia 2018 r. powróciły dolegliwości bólowe kręgosłupa lędźwiowego, co zmusiło powoda do podjęcia ponownie skomplikowanego leczenia. W okresie 21.02-14.03.2018 r. przebywał na Oddziale (...) w (...). Po zastosowanym leczeniu uzyskano wprawdzie poprawę, ale dolegliwości bólowe nie ustąpiły. Kontynuował leczenie w poradni neurochirurgicznej (...) oraz poradni leczenia bólu. W wykonanym w dniu 25.05.2018 r. badaniu MR stwierdzono zwężenie otworów międzykręgowych L3-L4 z możliwym konfliktem korzeniowym. Ze względu na brak poprawy stanu zdrowia, powód został skierowany na kolejny zabieg operacyjny stabilizacji L3/L4 (...) oraz fizjoterapię. Powyższe okoliczności spowodowały pogorszenie kondycji psychicznej. Doznane urazy oraz będące ich skutkiem dolegliwości bólowe spowodowały znaczne utrudnienia w życiu zawodowym i prywatnym powoda. Od 01.2018r. otrzymuje świadczenie rehabilitacyjne, natomiast decyzją z dnia 21.12.2018r. został uznany za częściowo niezdolnego do pracy od dnia 27.12.2018r.

Pozwana (...) w W. wniosła o oddalenie powództwa. Przyznała, że obejmowała ochroną ubezpieczeniową placówkę (...) w Z.. Zarzuciła, że odpowiedzialność za właściwy stan i utrzymanie ciągów komunikacyjnych w okresie zimowym jest oparta na zasadzie winy, nie ma charakteru absolutnego i nie jest także zależna od rezultatu prowadzonych działań, a jedynie od ich starannego przeprowadzenia. Odpowiedzialność ta powstaje, gdy zostanie udowodniona wina zarządcy nieruchomości, szkoda oraz związek przyczynowy między zawinionym działaniem lub zaniechaniem a powstaniem szkody. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że do zdarzenia z jego udziałem doszło w wyniku zaniechania lub wadliwego wykonania obowiązków przez ubezpieczonego, stąd też powództwo winno ulec oddaleniu w całości. Ocena stanu i należytego utrzymania ciągów komunikacyjnych, w szczególności w okresie zimowym, musi być dokonywana roztropnie, w rozsądnych granicach, w świetle zasad doświadczenia życiowego, z uwzględnieniem skali problemu usuwania skutków zimy i świadomości wciąż skromnych możliwości ludzi w walce z żywiołami przyrody. W przedmiotowej sprawie nie można postawić ubezpieczonemu - według ustaleń pozwanego - zarzutu zaniechania lub wadliwego wykonania obowiązków z zakresu zimowego utrzymania ciągów komunikacyjnych. Zarzuciła przyczynienie się powoda do wypadku oraz wskazała, że żądana przez powoda kwota jest rażąco wygórowana.

SĄD USTALIŁ

W dniu 18 stycznia 2018 r. około godziny 12:00 powód wychodził z Oddziału (...) przy ul. (...) w Z., w którym korzystał z bankomatu. Oddział mieści się na wysokim parterze. Wyszedł na zewnętrzną niezadaszoną część wykafelkowanego podestu, z którego na chodnik prowadziły, urządzone na planie kwadratu, wykafelkowane schody w dwóch kierunkach: prostopadle fasady do budynku w stronę jezdni oraz wzdłuż budynku w kierunku zgodnym z chodnikiem. Poręcz była zamontowana tylko z jednej strony schodów tj. prostopadle do budynku. Na tej części, od sezonu 2016/2017 zamontowane były nakładki antypoślizgowe. Druga część schodów biegnąca wzdłuż ściany nie miała poręczy ani zabezpieczenia antypoślizgowego np. okładzinami gumowymi bądź nakładkami antypoślizgowymi. Zabezpieczenia takie zamontowano dopiero później (akta szkodowe na płycie CD, pliki z korespondencją mail'ową z 05.2018r oraz zdjęciami schodów koperta k-81). W okresie zimowym schody były sprzątane raz dziennie przez firmę zewnętrzną (...), około 30 minut przed otwarciem oddziału. Dodatkowe odśnieżanie wykonywane było w razie wystąpienia przez zamawiającego (bank) z dodatkowym zamówieniem, w przypadku dużych opadów śniegu odśnieżanie było wykonywane dodatkowo kolejny raz dziennie (pismo (...) oraz §1ust2 oraz zastrzeżenie pod tabelą usług w umowie o świadczenie usług porządkowych k-298-392). Powód wychodząc z banku skierował się na niezabezpieczoną część schodów w kierunku pobliskiego przystanku autobusowego. Schody były zaśnieżone i mokre. Poślizgnął się, upadł na plecy i zsunął się ze schodów (zeznania powoda k- 286 dokumentacja zdjęciowa na płycie CD koperta k-81, karta informacyjna z (...)). W chwili wypadku miał 43 lata, od kilku lat (co najmniej od 2012r) cierpiał na schorzenie zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowego, z tego powodu był hospitalizowany w okresie 9.08.2016 do 12.08.2016r. na Oddziale (...), a później w dniu 25.10.2017r. na Oddziale (...) SP ZOZ (...) w B. gdzie przeszedł zabieg implantacji ekspandera(...) ze stabilizacją międzywyrostkową L3/L4 /stabilizacji między wyrostkowej (...)/ z powodu stenozы otworowej L3/L4 z lumboischialgią lewostronną. Z tej przyczyny decyzją lekarza orzecznika ZUS z 12.12.2017r ustalono mu uprawnienie do świadczenia rehabilitacyjnego [decyzja Lekarz orzecznika k-31 decyzja ZUS k-32]. Zaraz po upadku w dniu 18.01.2018r. zgłosił zdarzenie pracownikom banku i udał się do domu. Tego samego dnia zgłosił się w Izbie przyjęć (...) z dolegliwościami bólowymi, został skierowany do konsultacji

neurochirurgicznej, którą odbył następnego dnia. Kolejną konsultację neurochirurgiczną przeszedł 29.01.2018r. W dniu 2.02.2018 wykonano mu badanie (...) kręgosłupa lędźwiowego, w którym stwierdzono m. in.: stan po stabilizacji międzykolczystej L3-L4. Nasilenie zmian dyskopatycznych ma charakter stabilny. Od 21.02.2018 do 14.03.2018r. był rehabilitowany w (...) w T.. W dniach 24.04.2018r., 29.05.2018r., 06.07.2018r. i 17.08.2018r. przeszedł kolejne konsultacje neurochirurgiczne (karta 12, 218 - 219 i 267 - 268 a. s.). W okresie od dnia 01.08.2017 r. do 29.01.2019r. był leczony w (...) (karta 42-50, 152-161 i 261-264 a. s.). W dniu 12.08.2019r., przeprowadzono badanie kontrolne (...) kręgosłupa lędźwiowego, powód został zakwalifikowany do zabiegu stabilizacji międzytrzonowej L3/L4, który wykonano 11.09.2019r. Następnie był rehabilitowany w trybie ambulatoryjnym i stacjonarnym w tym od 14.01.2020 r. do 04.02.2020 r. w (...) w T.. Wypadek spowodował przewlekły zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego z przewlekłym zespołem bólowym korzeniowym w zakresie kończyn dolnej lewej, skutkujący 5% uszczerbkiem na zdrowiu z tytułu dolegliwości chirurgicznych i 5% z tytułu neurologicznych. Uraz nie miał istotnego wpływu na rozwój choroby neurologicznej. Rokowania neurologiczne na przyszłość są niekorzystne. Wynikają nie z wypadku lecz z charakteru choroby zwyrodnieniowo-dyskopatycznej. Wypadek jedynie zaostrzył istniejące schorzenia i czasowo powikłał etapy leczenia [opinia neurochirurga J. C. k-385 -392, ustne wyjaśnienia do opinii k-423-424 ; opinia biegłego chirurga S. M. k-314-317 , ustne wyjaśnienia biegłego do opinii k- 422-423]. Zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowego spowodowały ograniczoną sprawność fizyczną, a powód od ich ujawnienia pozostaje pod kontrolą Poradni Neurologicznej. Wypadek dodatkowo ograniczył czasowo jego sprawność fizyczną, nie był w stanie schylać się, zawiązać butów, poruszał się o kulach. Podjął leczenie w poradni bólu, zażywał środki przeciwbólowe, zaaplikowano mu blokadę przeciwbólową kręgosłupa. Operacja stabilizacji międzytrzonowej L3/L4 poprawiła ten stan. Decyzjami Lekarza orzecznika ZUS z 3.07.2018r., 18.09.2018, ustalano uprawnienia do świadczenia rehabilitacyjnego w kolejnych okresach, obecnie powód przebywa na rencie. W związku z zabiegiem w dniu 12.08.2019r. poniósł koszty badania MR odcinka lędźwiowo-krzyżowego w kwocie 350zł [zeznania świadka I. M. k-105, zeznania powoda k- 286, decyzje Lekarza Orzecznika ZUS i uzasadnienia decyzji i decyzje ZUS k-29,30,33,34; opinie biegłych neurochirurga J. C. k-385 -392, ustne wyjaśnienia do opinii k-423-424 ; opinia biegłego chirurga S. M. k-314-317 , ustne wyjaśnienia biegłego do opinii k- 422-423, skierowanie na badanie MR k-94, paragon k-95, opis badania k-93].

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane wyżej dokumenty zeznania świadka I. M., zeznania powoda oraz opinie biegłych neurochirurga J. C. i jego ustne wyjaśnienia do opinii oraz biegłego chirurga S. M. i ustne wyjaśnienia do opinii.

Do obu opinii biegłych zastrzeżenia zgłosił powód w pismach z 5.10.2020 [k-326] oraz z 15.12.2021 [k-400]. W pismach zarzucił, że przyznany przez biegłych uszczerbek na zdrowiu jest zbyt niski, oraz niespójność ustaleń co do rokowań zdrowotnych na przyszłość z ustaleniami w zakresie dolegliwości i skutków wypadku.

W ustnych wyjaśnieniach do opinii biegli wskazali, że wpływ wypadku powoda na jego aktualny stan zdrowia był niewielki. Świadczą o tym badania rezonansu wykonane po wypadku w 2018r., oraz konsultacja 3 miesiące po wypadku, które wykazały, że stan powoda jest stabilny, objawy neurologiczne niewielkie. Operacja, którą przeszedł w 2019r. tj wstawienie implantów, była nieunikniona z uwagi na charakter schorzenia samoistnego –dyskopatii zwyrodnieniowej kręgosłupa L3L4, przy czym wypadek przyspieszył tę operację. Powód od 2017r. przebywał na świadczeniu rehabilitacyjnym, co oznacza, że jego stan był zły. Niekorzystne rokowania na przyszłości wynikają z charakteru choroby, która z dużym prawdopodobieństwem spowoduje nawrót dolegliwości korzeniowych lewostronnych z operowanego poziomu L3L4, a choroba zwyrodnieniowo-dyskopatyczna może objąć sąsiednie odcinki kręgosłupa. Pozostaje to jednak bez związku z wypadkiem. Doznane obrażenia uzasadniają przyznanie w obu opiniach 5% uszczerbku na zdrowiu. Sąd w pełni podzielił ustalenia biegłych jako rzetelne i jasno obrazujące mechanizm powstania dolegliwości ich zakres oraz prawdopodobne konsekwencje zdrowotne zmian zwyrodnieniowych w przyszłości oraz wpływ wypadku na stan zdrowia powoda.

W sprawie przeprowadzono dowód z opinii biegłej neurolog A. M., jednakże z uwagi na nieprzebadanie powoda przez biegłą sąd zgodnie z wnioskiem powoda nie wziął opinii pod uwagę.

Zeznania świadka Świadka J. J. [k-105v] pozostają dla sprawy bez większego znaczenia, opisują stan zdrowia powoda w czasie gdy pracował tj jeszcze sprzed leczenia w 2017r., potwierdzają jedynie dolegliwości powoda wynikające ze zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa.

SĄD ZWAŻYŁ

Przepis art 415kc ustala odpowiedzialność sprawcy szkody na zasadzie winy. Zachowaniem, które może wyrządzić szkodę w rozumieniu cyt. przepisu może być zarówno działanie jak i zaniechanie, które polega na niewykonywaniu cięższej powinności i możliwości jej podjęcia. Bezprawność polega nie tylko na naruszeniu konkretnych zakazów lub nakazów adresowanych do wszystkich lub niektórych podmiotów, ale także na naruszeniu norm ogólnych nadrzędnych, nakazujących podjęcie niezbędnych w danych okolicznościach czynności zapobiegających możliwości powstania szkody. Zaniechanie podjęcia takich działań wyczerpuje znamiona niedbalstwa lub lekkomyślności a więc winy w rozumieniu art. 415kc. W niniejszej sprawie bank miał obowiązek zapewnienia bezpiecznego przemieszczania się, w okresie zimowym, po schodach oddziału w Z., co nie zostało zapewnione.

W świetle art. 415kc przesłankami odpowiedzialności są występujące łącznie:

- wyrządzenie szkody,
- zawinione działanie lub zaniechanie;
- normalny związek przyczynowy między takim działaniem lub zaniechaniem, a wyrządzoną szkodą.

Powyższe przesłanki zostały w niniejszej sprawie wykazane. Bankowi można zarzucić niedbalstwo, polegające na niezapewnieniu bezpiecznej nawierzchni schodów, przy możliwości i powinności przewidzenia negatywnych skutków zaniechania działania, tym bardziej, że zagrożenie dotyczyło miejsca publicznego. Zakres i częstotliwość odśnieżania nawierzchni zostały niewłaściwie określone w zleceniu firmie zewnętrznej, zatem nie może mieć zastosowania przepis art. 429kc, a ponadto schody nie posiadały zabezpieczenia antypoślizgowego i poręczy w części, którą poruszał się powód. Zatem niepodjęcie działań zapewniających bezpieczne przemieszczanie się stanowi czyn niedozwolony.

Co prawda schody (prowadzące do (...) oddziału banku) posiadały z jednej strony poręcz i antypoślizgowe zabezpieczenie, lecz biorąc pod uwagę rozmiar i kształt schodów oraz publiczny charakter miejsca jest to niewystarczające. Potwierdza to również okoliczność, że po wypadku powoda, założono antypoślizgowe nakładki.

Odpowiedzialność pozwanego za działania (...) pozostaje poza sporem i wynika z ubezpieczenia OC z art. 805§1kc

Zgodnie z art. 445§1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przyznanie oraz wysokość zadośćuczynienia zależy od całokształtu okoliczności i od uznania Sądu. Zadośćuczynienie zależy więc od wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy w tym stopnia oraz czasu trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałości uszczerbku na zdrowiu, wieku, a także prognozy na przyszłość. Pojęcie "sumy odpowiedniej" ma charakter nieokreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Należy podkreślić, że powołanie się przy ustalaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia.

Odniesione przez powoda obrażenia ciała były dolegliwe, bolesne, powodujące dyskomfort psychiczny związany ze złym samopoczuciem, ograniczeniem ruchomości czasowym zwiększeniem niepełnosprawności, doprowadziły do czasowego powikłania procesu leczenia schorzenia kręgosłupa, na które już od lat cierpiał powód i w efekcie

spowodowały konieczność przeprowadzenia operacji stabilizacji kręgow L3/L4. Biorąc do tego uszczerbek na zdrowiu wynikający z doznanych obrażeń zasadnym jest przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego w łącznej wysokości 35.000zł. Zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i nie może być ani symboliczne ani nadmierne. Wysokość jest adekwatna do aktualnych warunków i stopy życiowej społeczeństwa, uwzględnia kompensacyjny charakter zadośćuczynienia oraz rozmiar cierpień ich intensywność. Żądanie odszkodowania w kwocie 350zł za badanie MR odcinka lędźwiowo-krzyżowego jest uzasadnione, znajduje swoją podstawę w art. 444§1kc. Badanie to było konieczne do właściwego leczenia i przeprowadzenia zabiegu stabilizacji międzytrzonowej L3/L4 w dniu 11.09.2019r.

Żądanie ustalenia odpowiedzialności na przyszłość z art. 189kpc jest bezzasadne. Uraz nie miał istotnego wpływu na rozwój choroby neurologicznej, jedynie zaostrzył istniejące schorzenia i czasowo (chwilowo) powikłał etapy leczenia. Niekorzystne rokowania na przyszłość wynikają nie z wypadku lecz z charakteru choroby zwyrodnieniowo-dyskopatycznej, na którą cierpi od lat.

Pozwany zarzucił powodowi przyczynienie się do powstania szkody (art. 362kc). Zarzut należy uznać za uzasadniony. Powód był osobom schorowaną, w dniu 25.10.2017 r. przeszedł zabieg implantacji ekspandera InsEx No 10 i stabilizacji międzywyrostkowej L3/L4. Był po operacji stabilizacji kręgosłupa, czasowo był niezdolny do wykonywania pracy. Jest oczywistym, że powinien był zwrócić szczególną uwagę na nawierzchnię schodów, szczególnie gdy były ośnieżone i mokre, i nie kierować się na ich część bez poręczy i bez nakładek antypoślizgowych. Obowiązek dbałości o własne bezpieczeństwo jest niezależny od opisanego wyżej obowiązku banku. Uzasadnia to przyjęcie przyczynienia nie większego niż 20%. Biorąc powyższe pod uwagę, należne powodowi zadośćuczynienie należy obniżyć do kwoty 28.000zł, a odszkodowanie do kwoty 280zł.

Na zasadzie art. 235² §1 kpt 4 i 5 kpc pominięto dowód z zapisu monitoringu, okazał się niemożliwo do przeprowadzenia, wobec niezachowania nagrania przez bank.

W związku z powyższym w pkt 1 na mocy art. 445§1kc i art. 444§1kc w zw. z art. 805§1kc zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 28.280zł. O odsetkach orzeczono na zasadzie art. 481 zasądzono je od kwoty 28.000zł od dnia 30.01.2019r, a od kwoty 350zł od dnia 18.01.2018r. (pозew i pismo powoda z 21.08.2019 k-92), w pkt 2 powództwo w pozostałym zakresie oddalono jako bezzasadne w tym również co do żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość, w pkt 3 na zasadzie art. 100kpc odstąpiono od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego, bowiem sprawa była skomplikowana, a określenie należnej sumy zależało od oceny sądu, ponadto nakazano pobranie od pozwanego nieuiszczonych wydatków na opinie biegłych oraz opłaty od pozwu w zakresie uwzględnionego żądania w kwocie przy uwzględnieniu zaliczki na opinie biegłych w kwocie 1.000zł (wynagrodzenia biegłych 680zł k-321; 932,60 k-344; 182,52zł k-367; 722,60zł k-395; 207,75 k-427; 161,90zł k-435; 1414zł część opłaty od pozwu)